

ULUSAL YETERLİLİK

12UY0116-4

DERİ İŞLENTİ OPERATÖRÜ

SEVİYE 4

REVİZYON NO:01

TADİL NO: 01

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2019

ÖNSÖZ

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği “Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 21.05.2012 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile görevlendirilen İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 26/12/2012 tarih ve 2012/98 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği 27/03/2019 tarih ve 2019/41 sayılı MYK Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiştir.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı'nın 10/06/2020 tarih ve 1570 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

12UY0116-4 DERİ İŞLENTİ OPERATÖRÜ (SEVİYE 4) ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Deri İşlenti Operatörü
2	REFERANS KODU	12UY0116-4
3	SEVİYE	4
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 7535 (Hamderi işleyicileri, deri üreticileri-tabaklar-sepiciler ve kürk-süet ve post üreticileri)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/03/2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
8	AMAÇ	Bu yeterlilik Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) mesleğinin nitelikli kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için; - Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, - Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, - Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART (LARI)	
10UMS0102-4 Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART (LARI)	
-		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
12UY0116-4 /A1: İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite ve İş Organizasyonu		
11-b) Seçmeli Birimler		
12UY0116-4/B1: Yaş İşlenti İşlemleri 12UY0116-4/B2: Kurutma ve Mekanik İşlemler 12UY0116-4/B3: Bitim (Finisaj) İşlemleri		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için A1 yeterlilik biriminden ve B grubu yeterlilik birimlerinin en az bir tanesinden başarılı olması zorunludur.		

12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
		<p>Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan teorik ve performansa dayalı sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için teorik ve performansa dayalı sınavların ikisinden de başarılı olmaları şartı vardır.</p> <p>Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavları her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.</p> <p>Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.</p>
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	-
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	<p>Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur;</p> <p>a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl ve ya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak,</p> <p>b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama sınavlarına katılmak.</p> <p>Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.</p>
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay: 26/12/2012-2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570

12UY0116-4/A1: İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE KORUMA, İŞ ORGANİZASYONU VE KALİTE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, İş Organizasyonu ve Kalite
2	REFERANS KODU	12UY0116-4/A1
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/03/2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	10UMS0102-4 Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p>Öğrenme Çıktısı 1: İş sağlığı güvenliği ile çevre koruma önlemlerini açıklar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: İş süreçlerindeki tehlike ve riskler ile İSG önlemlerini açıklar. 1.2: Acil durumlarda uygun davranış ve önlemleri açıklar. 1.3: Çalışma ortamında çevre korumaya yönelik işlemleri açıklar. 1.4: İşletme kaynaklarını tasarruflu kullanma yöntemlerini açıklar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Üretim sürecinde iş organizasyonu ve kalite gereklerini açıklar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: İşe ait kalite gerekliliklerini açıklar. 2.2: Üretim süreçlerinde iş organizasyonu prosedürlerini açıklar.</p>
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az on beş (15) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için 1,5-2 dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
Bu birime yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri diğer birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda söz konusu beceri ve yetkinlik ifadelerinin ölçme ve değerlendirme yapılacaktır.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)

10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	Onay: 26/12/2012-2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [A1]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma

- 1.1. İş süreçlerinde iş sağlığı ve güvenliği
- 1.2. Acil durum prosedürleri
- 1.3. Çalışma ortamında çevre koruma gereklilikleri
- 1.4. Kaynakların tasarruflu kullanma yöntemleri
- 1.5. Kişisel koruyucu donanımlar ve kullanıma uygunlukları
- 1.6. Uyarı işaret ve levhaları
- 1.7. Tehlikeli ve riskli durumlar
- 1.8. Tehlike ve risklere karşı uygulanacak önlemler
- 1.9. Çalışma ortamında oluşan atıklar ve atıklarla ilgili yapılacak işlemler

2. İş Organizasyonu ve Kalite

- 2.1. Üretim süreçlerinde kalite gereklilikleri
- 2.2. Günlük işlerin planlanması işlemleri

EK [A2]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere göre, kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımları açıklar.	A.1.2	1.1	T1
BG.2	Uyarı işaret ve levhalarının, çalışma ortamında uygun yerlerde bulundurulmasını gerekçeleriyle açıklar.	A.1.1	1.1	T1
BG.3	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere göre, uyulması gereken kuralları açıklar.	A.1.3 A.1.5	1.1	T1
BG.4	Acil durumlarda uyulması gereken davranışları açıklar.	A.1.4	1.2	T1
BG.5	Kimyasallarla güvenli çalışma kurallarını açıklar.	A.1.6	1.3	T1
BG.6	Üretim sürecinde işletme kaynaklarını verimli kullanma yöntemlerini açıklar.	A.2.2	1.4	T1
BG.7	Çalışma ortamlarındaki çevreyi koruyacak önlemleri açıklar.	A.2.1	1.3	T1
BG.8	Çalışma ortamında oluşan atıkları geri dönüşüm için ayırma yöntemini açıklar.	A.2.3	1.3	T1
BG.9	Taşınması ve depolanması özel önlem gerektiren atıklarla ilgili talimatları uygular.	A.2.4	1.3	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.10	İş yerindeki kalite ile ilgili talimat ve planların içeriğini açıklar.	A.3.1	2.1	T1
BG.11	Sistem, donanım, alet ve araçların kullanım yöntemini açıklar.	A.3.2	2.1	T1
BG.12	Hata ve arızaların nedenlerini açıklar.	A.3.3	2.1	T1
BG.13	Üretim planına göre yapılması gereken işlemleri açıklar	B.1.1 B.1.2	2.2	T1
BG.14	Üretim planına göre kullanılacak araç, gereç, ekipman ve makinelerde üretim öncesi yapılması gereken işlemleri açıklar	B.2.1 B.2.2 B.2.3 B.2.4	2.2	T1
BG.15	Deri işlenti süreçlerinin özelliklerini açıklar.	B.3.1 B.3.2 B.3.3	2.2	T1

12UY0116-4/B1 YAŞ İŞLENTİ İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Yaş İşlenti İşlemleri
2	REFERANS KODU	12UY0116-4 /B1
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/03/2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
10UMS0102-4 Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p>Öğrenme Çıktısı 1: İSG ve çevre koruma önlemlerini uygular.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: İş süreçlerindeki İSG önlemlerini uygular.</p> <p>1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Deri yaş işlenti işlemlerini yapar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Ham deri parti takibi yapar.</p> <p>2.2: İşlem görece derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini üretim reçetesi doğrultusunda yapar.</p> <p>2.3: Üretim reçetesi doğrultusunda deri işlenti için kimyasal hazırlar.</p> <p>2.4: Yaş işlenti işlemlerinde üretim reçetesi ve deri cinsine uygun makine ayarı yapar.</p> <p>2.5: Derilerin/Kürklerin dolap/pervane/havuzda üretim reçetesi doğrultusunda işlem (İslatma, kireçlik, kireç giderme, Sama işlemi, yağ giderme işlemleri pikle, pikle bozma, sepilme (tabaklama), yağlama, boyama) görmesini sağlar.</p> <p>2.6: Derilerin (kesit ve banyo pH, bome değeri ve ısı, nüfuziyet, balon, tırnak ve kaynama) testlerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapar.</p> <p>2.7: Mekanik işlemler sonucu derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini yapar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) B1 birimine yönelik teorik sınav Ek B1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az on beş (15) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için, 1,5-2 dakika süre verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen (Ek B1-2)'deki tüm bilgi ifadelerini ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1) B1 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek B1-2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma		

ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B1-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	Onay: 26/12/2012-2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B1]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma
 - 1.1. İş süreçlerinde iş sağlığı ve güvenliği
 - 1.2. Çalışma ortamında çevre koruma gereklilikleri
2. Deri İşlenti Yaş İşlemler
 - 2.1. Ham deri parti takibi
 - 2.2. İşlem görece derinin analizi (teknik föy) ve işlem talimatı
 - 2.3. İşlem görece deri ve malzeme uyumu
 - 2.4. İşlem görece deri ve malzeme özelliğine göre deriyi işleme hazırlama teknikleri
 - 2.5. İşlem görece deriyi hazırlamada dikkat edilecek unsurlar
 - 2.6. Deri işlenti reçetesi, işlente kullanılan kimyasallar
 - 2.7. Derilere yapılan testler
 - 2.8. Deri yaş işlenti işlemlerinde kullanılan ana ve yardımcı malzemeler
 - 2.9. Malzemelerin karşılaması gereken özellikleri
 - 2.10. Derilere/kürklerle dolap/pervane/havuzda yapılan yaş işlentiler
 - 2.11. Deri yaş işlenti işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipman ve kullanıma uygunluk koşulları
 - 2.12. Deri yaş işlenti işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipmanın hazırlık işlemleri
 - 2.13. Deri yaş işlenti işlemlerinde yapılan kontroller ve kontrol kriterleri
3. Raporlama
 - 3.1. İşlem görmüş derilerin görsel ve fiziksel kontrolleri
 - 3.2. Deri yaş işlenti işlemlerinde tespit edilen uygunsuzluklar ve giderilme yöntemleri

EK [B1]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	İslatma öncesi sınıflandırılması yapılmış ham derilerin kontrol kriterlerini açıklar.	C.1.1 C.1.2 C.1.3	2.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.2	Üretim reçetesi doğrultusunda deri işlenti için kimyasal hazırlama kriterlerini açıklar.	C.2.2 C.3.1 C.4.1 C.6.1 C.7.1 C.8.1 C.10.1 C.11.1 C.15.1 C.16.1 C.17.1 C.18.1	2.3	T1
BG.3	Deri yaş işlenti sürecinde kullanılan makinelerin özelliklerin tanımlar.	C.2.1 C.5.1	2.4	T1
BG.4	Deri yaş işlenti sürecinde kullanılan dolap/pervane havuzu üretime hazırlama kriterlerini açıklar.	C.2.1	2.4	T1
BG.5	Deri yaş işlenti sürecinde ıslatma ve yumuşatma kriterlerini açıklar.	C.2.2 C.2.3 C.2.4	2.5	T1
BG.6	Derilerin pH, bome ve ısı kontrollerini ıslatma ve yumuşatma kriterlerine göre açıklar.	C.2.5	2.5	T1
BG.7	Deri yaş işlenti sürecinde kireçlik kriterlerini açıklar.	C.6.1 C.6.2	2.5	
BG.8	Deri yaş işlenti sürecinde sama kriterlerini açıklar.	C.7.2	2.4	T1
BG.9	Sepileme (tabaklama) işleminin kriterlerini açıklar.	C.11.1 C.11.3 C.11.2 C.11.4 C.11.5	2.5	T1
BG.10	Nötralizasyon işleminin kriterlerini açıklar.	C.15.1 C.15.2 C.15.3 C.15.4 C.15.5	2.5	T1
BG.11	Retenaj işleminin deriye kazandırdığı özellikleri açıklar.	C.16.1 C.16.2 C.16.3	2.5	T1
BG.12	Boyama işleminin özelliklerini açıklar.	C.17.1 C.17.2 C.17.3 C.17.4	2.5	T1
BG.13	İşlenti sürecinde derilere yapılan yüzeysel kontrollerin kriterlerini açıklar.	C.9.4 C.10.3 C.11.3 C.12.2 C.16.3	2.6	T1
BG.14	Sepilenmiş derilerin sınıflandırma kriterlerini açıklar.	C.11.6	2.7	T1
BG.15	Deri yaş işlenti sürecinde işlemlerin özelliğine göre derilere yapılan testleri açıklar.	C.2.5 C.6.3 C.7.3 C.8.3	2.7	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları kullanır.	A.1.2	1.1	P1
*BY.2	Çalışma sırasında iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
BY.3	Çalışma süresince uyarı işaret ve levhaların talimatlarına uyar.	A.1.1 A.1.5	1.1	P1
*BY.4	Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.	A.2.1 A.2.3	1.2	P1
BY.5	İslatma öncesi sınıflandırılması yapılmış ham derilerin ağırlığını alır.	C.1.1 C.1.2 C.1.3	2.1	P1
BY.6	Derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapar.	C.18.3	2.2	P1
*BY.7	Derilerin dolap/pervane/havuzda işlem görmesi için, Makine Operatörü (Deri İşlenti) (seviye 3) ile üretim reçetesini inceler.	C.2.3 C.4.2 C.7.2 C.8.2 C.9.3 C.10.2 C.11.2 C.15.2 C.16.2 C.17.2 C.18.2	2.4	P1
*BY.8	Deri işlenmesi için üretim reçetesi doğrultusunda kimyasal karışımı hazırlar.	C.2.2 C.3.1 C.4.1 C.6.1 C.6.2 C.7.1 C.8.1 C.9.2 C.10.1 C.11.1 C.15.1 C.16.1 C.17.1 C.18.1	2.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.9	İşlenen deri cinsine ve üretim reçetesine göre uygun makine ayarını yapar.	C.5.1	2.4	P1
BY.10	Derilerin dolap/pervane/havuzda işlem görmesi için, Makine Operatörü (Deri İşlenti) (Seviye 3) ile üretim süreci ile ilgili talimat verir.	B.3.1	2.5	P1
*BY.11	Dolap/pervane/havuzda işlem gören derilerin banyo pH, kesit pH ve kaynama testlerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapar.	C.2.5 C.4.3 C.6.3 C.8.3 C.9.4 C.10.3 C.11.3 C.15.3	2.6	P1
BY.12	Dolap/pervane/havuzda işlem gören derilerin bome ve ısı kontrollerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapar.	C.7.3 C.9.1	2.6	P1
BY.13	Dolap/pervane/havuzda işlem gören derilerin (penetrasyon) nüfuziyet kontrollerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapar.	C.16.2 C.16.3 C.17.3	2.6	P1
*BY.14	Dolap/pervane/havuzda işlem gören derilerin tırnak testini üretim reçetesi kriterlerine göre yapar.	C.7.3 C.8.3	2.6	P1
BY.15	Test sonucuna göre, Makine Operatörü (Deri İşlenti) (Seviye 3)'e talimat verir.	C.19.1	2.6	P1
BY.16	Derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini üretim reçetesi doğrultusunda yapar.	C.18.3	2.7	P1
BY.17	Derilerin görsel ve fiziksel kontrol sonuçlarını üretim reçetesi doğrultusunda değerlendirir.	C.4.3 C.19.1 C.19.2	2.7	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

12UY0116-4 /B2 KURUTMA VE MEKANİK İŞLEMLER YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Kurutma ve Mekanik İşlemleri Yürütmek
2	REFERANS KODU	12UY0116-4 /B2
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/03/2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
10UMS0102-4 Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p>Öğrenme Çıktısı 1: İSG ve çevre koruma önlemlerini uygular.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: İş süreçlerindeki İSG önlemlerini uygular.</p> <p>1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Kuru ve mekanik işlemleri yürütür.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Deri parti takibi yapar.</p> <p>2.2: İşlem görece derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini üretim reçetesi doğrultusunda yapar.</p> <p>2.3: Mekanik işlemlerinde üretim reçetesi ve deri/kürk-süet cinsine uygun makine ayarı kontrolünü yapar.</p> <p>2.4: Deri/kürk-süetlerin yaş mekanik (etleme, yaş açığı, yaş gergi (yaş çivi), vakum kurutma, sıkma, yarma, tıraş, tavlama, tarak, ütü, kırpma, yağ alma, ilaçlı ütü) işlemlerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapılmasını sağlar.</p> <p>2.5: Deri/kürk-süetlerin kuru mekanik (tavlama/kuru dolap, kuru gergi (kuru çivi), budama, mekanik yumuşatma ve zımpara, kuru tıraş, tarak, ütü, kırpma) işlemlerini üretim reçetesi kriterlerine göre yapılmasını sağlar.</p> <p>2.6: Mekanik işlemler sonucu deri/kürk-süetlerin görsel ve fiziksel kontrollerini yapar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) B2 Yeterlilik birimine yönelik teorik sınav Ek B2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az on beş (15) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için, 1,5-2 dakika süre verilir. Sınavda, soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen (Ek B2-2)'deki tüm bilgi ifadelerini ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1) B2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek B2-2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye		

karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	Onay: 26/12/2012-2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B2]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma
 - 1.1. İş süreçlerinde iş sağlığı ve güvenliği
 - 1.2. Çalışma ortamında çevre koruma gereklilikleri
2. Deri İşleminde Kuru ve Mekanik İşlemler
 - 2.1. Deride parti takibi
 - 2.2. Deri işleminde kullanılan makineler ve özellikleri
 - 2.3. Deri/kürk işleminde yaş mekanik işlemler
 - 2.4. Deri/kürk işleminde kuru mekanik işlemler
 - 2.5. İşlem görece derinin analizi (teknik föy) ve işlem talimatı
 - 2.6. İşlem görece deri ve malzeme uyumu
 - 2.7. İşlem görece deri ve malzeme özelliğine göre deriyi işleme hazırlama teknikleri
 - 2.8. İşlem görece deriyi hazırlamada dikkat edilecek unsurlar
 - 2.9. Kurutma ve mekanik işlemlerinde kullanılan ana ve yardımcı malzemeler
 - 2.10. Malzemelerin karşılaması gereken özellikleri
 - 2.11. Kurutma ve mekanik işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipman ve kullanıma uygunluk koşulları
 - 2.12. Kurutma ve mekanik işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipmanın hazırlık işlemleri
 - 2.13. Kurutma ve mekanik işlemlerinde yapılan kontroller ve kontrol kriterleri
3. Raporlama
 - 3.1. İşlem görmüş derilerin görsel ve fiziksel kontrolleri
 - 3.2. Kurutma ve mekanik işlemlerinde tespit edilen uygunsuzluklar ve giderilme yöntemleri

EK [B2]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Üretim reçetesi doğrultusunda deri işlemleri makinelerinin üretim öncesi kontrol kriterlerini açıklar.	B.2.1	2.1	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.2	Deri açkı- sıkma işlemi için makine ayar yapma kriterlerini açıklar.	D.1.1	2.2	T1
BG.3	Deri işlenti makinelerine basınç ayarı yapma kriterlerini açıklar.	D.2.1	2.2	T1
BG.4	Deri işlenti makinelerine ısı ayarı yapma kriterlerini açıklar.	D.2.1	2.2	T1
BG.5	Derileri sudan arındırma (kurutma) tekniklerini açıklar.	D.2.2	2.3	T1
BG.6	Vakum kurutma makinesinde çalışma kriterlerini açıklar.	D.2.2	2.3	T1
BG.7	Derileri askı kurutma makinesinde kurutma kriterlerini açıklar.	D.3.1 D.3.2 D.3.3	2.4	T1
BG.8	Derilerin gergi kurutma yöntemi ile kurutma kriterlerini açıklar.	D.4.1 D.4.2	2.4	T1
BG.9	Derileri nemlendirme tekniklerini açıklar.	D.5.1	2.4	T1
BG.10	Derileri nemlendirme kriterlerini açıklar.	D.5.2	2.5	T1
BG.11	Derileri mekanik yöntemlerle (patpat) yumuşatma kriterlerini açıklar.	D.6.2	2.5	T1
BG.12	Derileri istenilen kalınlığa getirme tekniklerini açıklar.	D.7.1	2.5	T1
BG.13	Derileri istenilen kalınlığa getirme kriterlerini açıklar.	D.7.2 D.7.3 D.7.4 D.7.5	2.6	T1
BG.14	Kürk-süetleri parlatma kriterlerini açıklar.	D.8.2 D.8.3	2.6	T1
BG.15	Deri/kürk-süetlere kontroller sonunda yapılması gereken işlemleri açıklar.	E.11.1 E.11.2	2.6	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları kullanır.	A.1.2	1.1	P1
*BY.2	Çalışma sırasında iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
BY.3	Çalışma süresince uyarı işaret ve levhaların talimatlarına uyar.	A.1.1 A.1.5	1.1	P1
*BY.4	Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.	A.2.1 A.2.3	1.2	P1

BY.5	Üretim reçetesi doğrultusunda işlem görece parti derileri belirler.	C.1.1 C.11.6	2.1	P1
------	---	-----------------	-----	----

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.6	Yaş mekanik işlem görecekt deri/kürk-süetlerin fiziksel ve görsel kontrolünü yaparak üretime uygunluğuna karar verir.	D.2.2	2.2	P1
BY.7	Deri/kürk-süetlerin nem oranını kontrol ederek üretim reçetesi doğrultusunda kuru mekanik işlemler için uygunluğuna karar verir.	D.3.2 D.3.3 D.4.2 D.4.3 D.5.2	2.2	P1
*BY.8	İşlem yapılacak makine ayarlarının deri cinsine ve üretim reçetesine uygunluk kontrolünü yapar.	D.1.1 D.2.1 D.3.1 D.4.1 D.6.1 D.7.1	2.3	P1
BY.9	Deri/kürk-süetlerin tıraş işlemini üretim reçetesi kriterlerine göre makine operatörü (seviye3) tarafından yapılmasını sağlar.	C.14.1	2.4	P1
BY.10	Yaş mekanik işlem görmüş deri/kürk-süetleri üretim reçetesi kriterlerine göre görsel ve fiziksel kontrol yaparak makine operatörü (seviye 3)'ne gerekli talimatları verir.	C.14.2 C.14.3 C.14.4 C.19.1 C.19.2	2.6	P1
BY.11	Deri/kürk-süetleri pres/rotopres /ütü işlemini üretim reçetesi kriterlerine göre makine operatörü (seviye 3) tarafından yapılmasını sağlar.	E.3.2 E.3.3	2.5	P1
*BY.12	Kuru mekanik işlem görmüş deri/kürk-süetleri, üretim reçetesi kriterlerine göre görsel ve fiziksel kontrol yaparak Makine Operatörü (Seviye 3)'ne gerekli talimatı verir.	E.3.4 E.4.3	2.6	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

12UY0116-4 /B3 BİTİM (FİNİSAJ) İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Bitim (Finisaj) İşlemleri
2	REFERANS KODU	12UY0116-4./B3
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2018
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon 27/03/2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
10UMS0102-4 Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p>Öğrenme Çıktısı 1: İSG ve çevre koruma önlemlerini uygular.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: İş süreçlerindeki İSG önlemlerini uygular.</p> <p>1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Bitim (Finisaj) işlemleri yapar.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Bitim işlemleri için parti takibi yapar.</p> <p>2.2: İşlem görece derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini üretim reçetesi doğrultusunda yapar.</p> <p>2.3: Deri/Kürk-süet finisajı için kimyasal hazırlar.</p> <p>2.4: Bitim (finisaj) işlemlerinde üretim reçetesi ve deri cinsine uygun makine ayarını kontrolünü yapar.</p> <p>2.5: Deri/Kürk-süetlere yüzey boyama (renk tonu, renk homojenliği, düzgün bir yüzey veya desenli bir yüzey parlaklık, matlık, kuru, yağlı ve mumsu bir tutum, parlaklık, canlı bir görünüm sırcanın tamamen örtülmesi) yapar.</p> <p>2.6: Deri/Kürk-süetlere bitim (finisaj) işlemlerinin (tavlama, toz alma, parlatma, tarama, kuru açkı, yağ alma, ilaçlı ütü, kuru kırpma,) üretim reçetesi doğrultusunda yapılmasını sağlar.</p> <p>2.7: Bitim (finisaj) işlemleri sonucu deri/kürk-süetlerin görsel ve fiziksel kontrollerini yapar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) B3 birimine yönelik teorik sınav Ek B3-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az on beş (15) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1.5-2 dakika süre verilir. Sınavda, soruların en az %60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek B3-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1) B3 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek B3-2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye		

karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B3-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	Onay: 26/12/2012-2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B3]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma

- 1.1. İş süreçlerinde iş sağlığı ve güvenliği
- 1.2. Çalışma ortamında çevre koruma gereklilikleri

2. Deri İşletiminde Bitim (Finisaj) İşlemleri

- 2.1. Bitim işlemleri için parti takibi
- 2.2. Deri/Kürk-süetlerin bitim işlemleri (finisajında) kullanılan kimyasallar
- 2.3. Bitim (finisaj) işlemlerinde kullanılan makineler
- 2.4. Deri/Kürk-süetlerde yüzey boyama
- 2.5. Deri/Kürk-süetlerde bitim (finisaj) işlemleri
- 2.6. İşlem görece derinin analizi (teknik föy) ve işlem talimatı
- 2.7. İşlem görece deri ve malzeme uyumu
- 2.8. İşlem görece deri ve malzeme özelliğine göre deriyi işleme hazırlama teknikleri
- 2.9. İşlem görece deriyi hazırlamada dikkat edilecek unsurlar
- 2.10. Bitim (finisaj) işlemlerinde kullanılan ana ve yardımcı malzemeler
- 2.11. Malzemelerin karşılaması gereken özellikleri
- 2.12. Bitim (finisaj) işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipman ve kullanıma uygunluk koşulları
- 2.13. Bitim (finisaj) işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipmanın hazırlık işlemleri
- 2.14. Bitim (finisaj) işlemlerinde yapılan kontroller ve kontrol kriterleri

3. Raporlama

- 3.1. İşlem görmüş derilerin görsel ve fiziksel kontrolleri
- 3.2. Bitim (finisaj) işlemlerinde tespit edilen uygunsuzluklar ve giderilme yöntemleri

EK [B3]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Mamul deri tipine göre deri/kürk süetlerin sınıflandırma kriterlerini açıklar.	E.1.2	2.1	T1
BG.2	Bitim (finisaj) işlemi görece deri/kürk süetlerin kontrol kriterlerini açıklar.	E.1.1	2.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.3	Deri işlenti reçetesi özellikleri açıklar.	E.2.2	2.3	T1
BG.4	Deri/kürk-süet boyamak için kimyasal karışım hazırlama kriterlerini açıklar.	E.2.1	2.3	T1
BG.5	Deri/kürk-süet bitim (finisaj) işlemlerinde kullanılan makinelerin işlevlerini doğru tanımlar.	E.2.2	2.4	T1
BG.6	Derilerin silindir yöntemi ile yüzey boyama kriterlerini açıklar.	E.2.3	2.5	T1
BG.6	Deri/kürk-süetlerin püskürtme yöntemi ile yüzey boyama kriterlerini açıklar.	E.2.3	2.5	T1
BG.7	Deri yüzeylerini desenli boyama kriterlerini açıklar.	E.4.1 E.4.2 E.4.3	2.5	T1
BG.9	Derilerin hidrolik pres ile ütülenme kriterlerini açıklar.	E.3.3	2.6	T1
BG.10	Derilerin silindirik pres ile ütülenme kriterlerini açıklar.	E.3.3	2.6	T1
BG.11	Deri parlatma (polisaj) işlemi kriterlerini açıklar.	E.5.1 E.5.2 E.5.3	2.6	T1
BG.12	Derileri tavlama kriterlerini açıklar.	E.6.1 E.6.2	2.6	T1
BG.13	Deri/kürk-süetlere kuru açkı yapma kriterlerini açıklar.	E.7.1 E.7.2	2.6	T1
BG.14	Bitim (finisaj) işlemleri görmüş deri/kürk-süetlere yapılan kontrolleri açıklar.	E.3.4 E.4.3 E.5.4	2.7	T1
BG.15	Kontrol sonrası yapılması gereken iş ve işlemleri açıklar.	D.11.1 D.11.2	2.7	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları kullanır.	A.1.2	1.1	P1
*BY.2	Çalışma sırasında iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
BY.3	Çalışma süresince uyarı işaret ve levhaların talimatlarına uyar.	A.1.1 A.1.5	1.1	P1
*BY.4	Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.	A.2.1 A.2.3	1.2	P1
BY.5	Bitim işlemleri için asorti takibi yapar.	E.1.1	2.1	P1
BY.6	Mamul deri tipine göre derilere fiziksel ve görsel kontrol yaparak sınıflandırma yapar.	E.1.2	2.2	P1
*BY.7	Üretim reçetesi doğrultusunda deri/kürk-süetlerin finisajı için kimyasal karışımı hazırlar.	E.2.1 E.3.1 E.5.1 D.8.1	2.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.8	Deri/kürk-süetlere yapılacak finisaj işlemleri için üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarının kontrolünü yapar.	E.2.2 E.3.1 E.4.1 E.6.1 E.7.1	2.4	P1
*BY.9	Deri/kürk-süetlerin yüzey boyama işlemini üretim reçetesi kriterlerine göre makine operatörü (seviye3) tarafından yapılmasını sağlar.	E.2.3 E.4.2	2.5	P1
*BY.10	Yüzey boyama işlemi görmüş deri/kürk-süetlerin üretim reçetesi kriterlerine göre görsel ve fiziksel kontrol yaparak makine operatörü (seviye 3)'ne gerekli talimatları verir	E.3.4 E.4.3	2.7	P1
BY.11	Deri/Kürk-süetlerin bitim (finisaj) işlemlerini işlemini üretim reçetesi kriterlerine göre makine operatörü (seviye3) tarafından yapılmasını sağlar.	E.5.2 E.5.3 E.6.2 E.7.2	2.6	P1
BY.12	Bitim (finisaj) işlemi görmüş deri/kürk-süetlerin üretim reçetesi kriterlerine göre görsel ve fiziksel kontrol yaparak makine operatörü (seviye 3)'ne gerekli talimatı verir.	E.5.4 E.8.2 E.11.1 E.11.2	2.7	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

12UY0116-4 /A1: İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite ve İş Organizasyonu

12UY0116-4 /B1: Yaş İşlemler

12UY0116-4 /B2: Kurutma ve Mekanik İşlemler

12UY0116-4 /B3: Bitim (Finisaj) İşlemleri

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planını,

AÇKI YAPMA: Deri liflerinin esnetilerek açılması ve sabit alan kazandırılmasını,

ASORTİ: Derilerin kalitesi, cinsi, büyüklüğü, kalınlığı istenilen mamul deri tipi gibi özelliklerine göre sınıflandırılmasını,

BADANA YAPMA: Küçükbaş hayvan derilerinin yüzeyindeki kılın alınması için kireç ve zırnık içeren badana dispersiyonunu derinin et yüzüne sürülmesini işlemi,

BAZİFİKASYON: Krom ya da diğer bir mineral sepilme maddesi çözeltisinin kullanımı öncesi ya da sepilme işlemi sırasında alkali bir madde çözeltisi ilavesi ile pH'nın yükseltilmesini,

BİTİM İŞLEMLERİ/FİNİSAJ: Derinin yüzey ve kullanım özelliklerinin geliştirilmesi, kullanım süresi ve kalitesinin artırılması amacıyla yapılan son işlemleri kullanım özelliklerini, kullanım süresini ve kalitesini arttıran son işlemi,

BOME (YOĞUNLUK DERECEŚİ): Badana çözeltileri, tuz gibi çözeltilerin yoğunluklarının belirlenmesi için kullanılan hidrometre birimini.

BUDAMA: Derinin kullanılmayan parçalarını keserek uzaklaştırmayı,

DEPİKLE: Koruma amaçlı pikle yapılan derilere uygulanan pikleyi çözme işlemi,

ETLEME YAPMA: Etleme/kavaletto makinesi ile kireçlik işleminden çıkmış olan tolanın et yüzeyinde kalmış olan yağ parçalarının kavaletto makinesi ile uzaklaştırılması işlemi,

FİZİKSEL YUMUŞATMA/PATPAT/İSKEFE: Deriyi istenilen yumuşaklığa getirmek için makine yardımıyla yapılan lif örgüsünü fiziksel açma ve esnetme işlemi,

GERGİ/ÇAKIM/ÇİVİLEME: Deri yüzeyini düzeltme, fazla esnemesini engelleme ve deriye çap kazandırmayı,

HAM DERİ: Hayvanlardan yüzülerek elde edildikten sonra salamura işlemlerinden başka bir işlem görmemiş derilere verilen ismi,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSLATMA/YUMUŞATMA: Hamderi ve postların konservasyon sonucu kaybettiği suyu geri kazandırmak, diğer işlemlere hazır hale getirmek ve temizlemek amacı ile havuz, dolap, pervanelerde yapılan işlemleri,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İSTİFLEME: Derilerin üst üste uygun şekilde konarak bekletilmesini,

İŞLENTİ: Ham deriyi işleme aşamalarını,

KESİT KONTROLÜ: Çeşitli üretim aşamalarında derinin enine kesitinin indikatörle kesit pH kontrolü ya da görsel kontrollerini,

KİREÇ GİDERME: Kireçleme sonrası deride kireçlik işleminden kalan kimyasal kalıntılarının deriden uzaklaştırılmasını,

KİREÇLİK: Derideki kılların ve üst derinin kimyasal işleme giderilmesi ve tabaklama işlemi için gerekli olan yapısal açılma işlemini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KURUTMA- MEKANİK İŞLEM: Yaş işlemlerden geçen derinin kurutulması ve bitim işlemlerine hazır hale gelmesi için işlemleri lif yapısının esnetilmesi ve finisaj işlemleri için deri özelliklerinin uygun hale getirilmesi için yapılan işlemler sürecini,

NÖTRALİZASYON: Boyama, yağlama ve retenaj maddelerinin deri içine daha iyi nüfuz etmesi için yapılan asitliğin giderilmesi ve dengeleme işlemini,

PENETRASYON: Kullanılan malzemelerin nüfuz etmesini/,

PH KONTROLÜ: Asit, bazlık derecesinin kontrolünü,

PİKLE/PİKLAJ: Tabaklamaya hazırlık amacıyla derilerin kesit pH'sının asidik değere indirilmesini,

POLİSAJ: Dönen pelüş kaplı bir çark ile deriye ya da deri mamule parlaklık kazandırmayı,

PRES: İşlenmiş deriyi düzleştirme, değişik desenler vermek ve yüzeye oluşturulan polimer filminin düzgün oluşumunu sağlamak, özelliklerini iyileştirmek ve düzleştirme için yapılan işlemi,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen; çalışan, iş yeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RETANAJ: Deriye yeni özellikler kazandırmak için yapılan ikinci tabaklama işlemini,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

SAMA: Deriyi tabaklamaya hazırlamak ve deriye elastikiyet kazandırmak için özel enzimler yardımı ile derinin yapısını açmak ve kimyasal maddelerin nüfuz etmesini sağlamak için yapılan işlemi,

SEPİLEME: Bozulabilir haldeki derinin çeşitli kimyasal işlemler uygulanarak dayanıklı hale getirilmesi işlemini,

TAVLAMA/KURU DOLAP: İşlenmiş derilerin mekanik etkiyle yumuşatılması/nem kazandırılması işlemini,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TIRAŞ: Derinin istenilen kalınlığa getirilmesini,

ÜRETİM PLANI: İş gücü, üretim olanak ve araçlarının verimli bir şekilde kullanılması, bu araç ve olanaklara göre hangi ürünü ne miktarda ve hangi yöntemlerle ne zaman üretileceğini gösteren tasarı veya modeli,

ÜRETİM REÇETESİ: Deri üretiminde kullanılacak maddelerin isimlerini, işlemlere göre kullanım şekillerini nicelikleri ile yöntemlerini ve koşullarını tanımlayan yazılı bilgiyi,

YAĞ GİDERME: Derinin yapısal, homojen olmayan ve bozulabilen doğal yağlarını özel kimyasallarla deriden uzaklaştırma işlemini,

YAĞLAMA: Derinin yumuşak, düzgün bir yapı alması ve mekanik özelliklerinin iyileştirilmesi için çeşitli yağlar ile yapılan işlemini,

YARMA: Derinin cinsine ve kullanım amacına bağlı olarak derinin, yarma makinesinden geçirilerek enine iki veya üç tabaka şeklinde ayrılması işlemini,

YAŞ İŞLENTİ: Tabaklama öncesi, tabaklama ve tabaklama sonrası deriye uygulanan yağ/sulu işlem aşamalarının tümünü,

YIKAMA: Deri işlenti aşamalarında derinin kirlilikleri ve kullanılan fazla malzemenin arıtılmasını,

ZIMPARA: Deri kalınlığını ayarlamak ve lifsi yapının yüzey düzgünlüğünü sağlamak için yapılan işlemini

ifade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Yatay ilerleme yolu: Modelist (Seviye 4), Kesimci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4), Asortici (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4)

Dikey ilerleme yolu: Modelist (Seviye 5), Kürk Giysi İmalatçısı (Seviye 5)

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Mesleğin ölçme değerlendirme uygulamalarında görev alacak değerlendiriciler aşağıdaki koşullardan en az birini karşılamalıdır;

Performans sınavı ölçme ve değerlendirilmesinde, değerlendiriciler belgelendirme sistemi ve uygulama kuralları hakkında gerekli bilgiye sahip kişi/kişilerden oluşacaktır.

- a- Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında deri işlenti işlemleri ile ilgili konularda, en az 3 yıl eğitimci olarak çalışmış olmak.

- b-** Yükseköğretim kurumlarının deri teknolojisi bölümlerinden, en az ön lisans düzeyinde mezun olup deri/kürk hazır giyim kesim süreçlerinde en az 5 yıl çalışmış olmak.
- c-** Deri İşlenti sektöründe en az 1 yıl usta öğretici olarak çalışmış olmak.
- d-** Deri işlenti sektöründe ustalık belgesine sahip olup ilgili meslekte en az 5 yıl mesleki deneyime sahip olmak.
- e-** En az orta öğretim kurumlarından mezunu olup deri/kürk hazır giyim sektöründe ilgili meslekte en az 7 yıl çalışmış olmak.
- f-** Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) MYK belgesine sahip olup en az 5 yıl mesleki deneyime sahip olmak. (*MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi kişi belgesinde yer alan birimlerde değerlendirici olarak görev alabilir.*)

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere ilgili alanda belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(ları), ölçme değerlendirme ve ölçme değerlendirmede kalite güvencesi, İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.